

Udskriftsdato: 19. december 2025

2022/2 BSF 82 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af det danske folkestyre

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 16. marts 2023 af Morten Messerschmidt (DF), Alex Ahrendtsen (DF), Mikkel Bjørn (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Peter Kofod (DF), Mette Thiesen (DF) og Nick Zimmermann (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om styrkelse af det danske folkestyre

Folketinget pålægger regeringen at tage en række initiativer for at styrke det danske folkestyre og genetablere tilliden mellem borgere og politikere, herunder nedsættelse af en kommission med henblik på at sikre tillid til politikere, en revision af offentlighedsloven, forbud mod embedsmandsstillinger til partiansatte tilhørende samme parti som ministerens, afskaffelse af hastelovgivning og iværksættelse af et udvalgsarbejde om solnedgangsklausuler.

Bemærkninger til forslaget

Danskernes tillid til politikerne, systemet og selve magtudøvelsens legitimitet er udfordret. Ifølge en meningsmåling fra Epinion fra den 21. december 2021 har 51 pct. af befolkningen lav tillid til deres politikere i almindelighed (»Måling: Hver anden dansker har lav tillid til politikere«, Altinget, den 21. december 2021). 34 pct. af de adspurgte svarer, at de har ret lille tillid, og 17 pct., at de har meget lille tillid. En måling fra Voxmeter offentliggjort den 10. september 2022 viser, at 44,7 pct. af danskerne har fået mindre tillid til politikere de seneste år (»Måling: Næsten hver anden har mistet tillid til systemet«, Voxmeter, den 10. september 2022). Udgangspunktet er altså dårligt, og situationen ser ud til at blive værre.

Det er vi ikke tjent med i et demokratisk land som Danmark, der historisk har været kendetegnet ved en høj grad af tillid borgerne imellem. Når denne tillid ikke er vores magthavere til del, udgør det et demokratisk legitimitetsproblem.

Den manglende tillid til politikere kan adresseres på forskellig vis, f.eks. gennem en øget anvendelse af folkeafstemninger, der desværre afvises af et stort flertal i Folketinget. Det kan også adresseres ved at give danskerne mulighed for, som det er sket inden for de senere år, at stille beslutningsforslag i Folketingssalen. Desværre har dette redskab allerede fået en rituel karakter. Forslagene debatteres i Folketinget, men lydhørheden fra politikerne over for forslagene er begrænset. Som samfund skal vi passe meget på med at give borgerne muligheder for at tage politiske initiativer, hvis vi ikke er villige til at lytte til de initiativer, der bliver taget.

Borgerne besidder åbenlyst den demokratiske robusthed og udviser den fornødne tillid til, at vi i det hele taget kan have et liberalt demokrati.

Danskerne går nemlig ned og stemmer uagtet det faktum, at et højt antal samtidig siger, at deres tillid til politikere er faldet. Og danskerne skriver fortsat flittigt under på borgerforslag, der efterfølgende behandles som beslutningsforslag i Folketingssalen.

Det danske folk har krav på at blive mødt med samme tillid fra magthaverne, som danskerne viser det liberale demokrati.

Dansk Folkeparti ønsker nemlig ikke et legalistisk skindemokrati, men et reelt folkestyre af og for det danske folk.

Kommission

Der foreslås nedsat en kommission af eksperter, der skal undersøge, hvilke initiativer der kan tages for at sikre større overensstemmelse mellem politikere og folket.

Tillidsreform

Derudover foreslår forslagsstillerne, at

- 1) der iværksættes et udvalgsarbejde med det formål at revidere offentlighedsloven, så der gives bedre indblik i ministres embedsførelse,
- 2) medarbejdere, der inden for de seneste fem år har været ansat af et parti, ikke må ansættes i embedsmandsstillinger for en minister fra samme parti,
- 3) hastelovgivning afskaffes for alt andet end situationer, hvor vitale samfundsmæssige spørgsmål er på spil, og
- 4) der iværksættes et udvalgsarbejde med det formål at se på, hvor det giver mening at udstyre lovgivning med solnedgangsklausuler, hvor love ophører med at gælde efter en årrække, medmindre Folketinget på ny vedtager dem.

Forslagsstillerne bemærker, at en lang række partier, herunder Socialdemokratiet, har udtrykt sig positivt om beslutningsforslagets tiltag i efteråret 2022 (»Messerschmidt vil bekæmpe tillidskrise med

folkehøring og fem konkrete lovforslag: Embedsværket skal være parti-neutralt«, Avisen Danmark, den 20. oktober 2022).

Skriftlig fremsættelse

Morten Messerschmidt (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af det danske folkestyre.

(Beslutningsforslag nr. B 82)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.